

Scenariusz zajęć

IV etap edukacyjny, informatyka

Temat: Biblioteka internetowa

Treści kształcenia:

Informatyka:

2. Wyszukiwanie, gromadzenie, selekcjonowanie, przetwarzanie i wykorzystywanie informacji, współtworzenie zasobów w sieci, korzystanie z różnych źródeł i sposobów zdobywania informacji. Uczeń:

1) znajduje dokumenty i informacje w udostępnianych w Internecie bazach danych (np. bibliotecznych, statystycznych, w sklepach internetowych), ocenia ich przydatność i wiarygodność oraz gromadzi je na potrzeby realizowanych projektów z różnych dziedzin;

6. Wykorzystywanie komputera oraz programów edukacyjnych do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin. Uczeń:

2) korzysta z zasobów edukacyjnych udostępnianych na portalach przeznaczonych do kształcenia na odległość;

7. Wykorzystywanie komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych do rozwijania zainteresowań, opisywanie zastosowań informatyki, ocena zagrożeń i ograniczeń, aspekty społeczne rozwoju i zastosowań informatyki. Uczeń:

1) opisuje szanse i zagrożenia dla rozwoju społeczeństwa, wynikające z rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych;

3) stosuje normy etyczne i prawne związane z rozpowszechnianiem programów komputerowych, bezpieczeństwem i ochroną danych oraz informacji w komputerze i w sieciach komputerowych.

Język polski:

1. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

2. Samokształcenie i docieranie do informacji. Uczeń:

1) szuka literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień; selekcjonuje ją według wskazanych kryteriów (w zasobach bibliotecznych korzysta zarówno z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym Internetu);

3) tworzy przedmiotowe bazy danych, zawierające informacje zdobywane w toku nauki.

Cele zoperacjonalizowane:

Uczeń:

- Zna konwencje korzystania z wybranych bibliotek internetowych
- Zna zasady korzystania z bibliotek internetowych oraz związane z nimi normy prawne i etyczne

Nabywane umiejętności:

Uczeń:

- Potrafi korzystać z udostępnianych w Internecie zasobów bibliotecznych
- Potrafi wykorzystywać interfejs wybranych bibliotek internetowych do przeszukiwania zbiorów bibliotecznych

Kompetencje kluczowe:

- Kompetencje informatyczne
- Porozumiewanie się w języku ojczystym
- Kompetencje społeczne i obywatelskie

Środki dydaktyczne:

- Komputery podłączone do Internetu i sieci szkolnej
- Projektor
- Film (samouczek): „Korzystamy z cyfrowych zasobów Biblioteki Narodowej”
- Film (samouczek): „Korzystamy z zasobów biblioteki internetowej”

Metody nauczania:

- Podające: opis
- Problemowe: dyskusja

Formy pracy:

- Jednolita
- Indywidualna lub grupowa (w parach)

Przebieg zajęć:

Etap przygotowawczy

Nauczyciel prosi uczniów, aby w domu (lub na wcześniejszych zajęciach) rozważyli ideę udostępnienia wszelkich opracowań, książek i artykułów w formie elektronicznej i umieszczenia utworzonych w ten sposób zasobów w Sieci. Jakie byłyby konsekwencje (zagrożenia i korzyści) takiego rozwiązania?

Dodatkowo prowadzący zajęcia może poprosić uczniów, aby zastanowili się również nad przyszłością takiego rozwiązania i wizją zniknięcia bibliotek (z książkami w wersji papierowej).

Etap wstępny

Nauczyciel rozpoczyna dyskusję nad licznymi zaletami tego, że wszelkie materiały dotychczas drukowane zostałyby udostępnione w formie elektronicznej.

Jako główne zalety takiego rozwiązania wymienia:

- szerszą dostępność zasobów (każdy użytkownik Internetu po spełnieniu pewnych warunków mógłby korzystać z wybranej biblioteki);
- łatwość w dostępie do zasobów (jedyne, co musi zrobić użytkownik, to włączyć przeglądarkę i wpisać odpowiedni adres);
- brak potrzeby przechowywania książek w „fizycznej” formie (zasoby znajdowałyby się po stronie serwera w formie elektronicznej);

- dostęp do rzadkich zasobów (które nie mogłyby zostać udostępnione w swojej oryginalnej postaci większej liczbie osób).

Uczniowie w dyskusji wymieniają kolejne zalety wspomnianego rozwiązania, ale także jego wady.

Następnie nauczyciel wykorzystuje film (samouczek) pt. „Korzystamy z cyfrowych zasobów Biblioteki Narodowej”, aby zademonstrować uczniom, jak wygląda implementacja tego pomysłu w praktyce. Przed wyświetleniem filmu nauczyciel zwraca uwagę na fakt, że Biblioteka Narodowa jest jednym z największych portali oferujących zupełnie za darmo rozmaite zasoby w formie elektronicznej.

Po obejrzeniu samouczka nauczyciel prosi uczniów, aby wybrali jeden z przygotowanych tematów, oraz korzystając z zawartych w samouczku instrukcji, wyszukali interesujące ich informacje (zadanie ma polegać na znalezieniu w zasobach biblioteki działu wskazanego przez nauczyciela). Przykładowe tematy, które może zaproponować nauczyciel (najlepiej w porozumieniu z nauczycielem języka polskiego):

- Bibliografia Polska 1901–1939;
- Bibliografia niezależnych wydawnictw ciągłych z lat 1976–1990;
- Artykuły z czasopism polskich.

Po wykonaniu zadania uczniowie przeglądają zawartość znalezionej działu.

Etap realizacji

Nauczyciel wykorzystuje film (samouczek) pt. „Korzystamy z zasobów biblioteki internetowej”, aby zademonstrować uczniom bibliotekę multimedialną „Wolne lektury”.

Po obejrzeniu filmu prosi uczniów o krótką ocenę obu zademonstrowanych bibliotek i ich przydatności, ze szczególnym zwróceniem uwagi na praktyczność i prostotę interfejsu.

Uczniowie zapoznają się z interfejsem strony wolnelektury.pl i sprawdzają, jak działają wybrane funkcje.

Zadaniem uczniów jest znalezienie w zasobach biblioteki „Wolne lektury” przynajmniej pięciu lektur obowiązkowych, pobranie ich na dysk lokalny w formacie PDF i zapisanie w specjalnie utworzonym folderze LEKTURY, w którym będą przechowywane.

Nauczyciel sprawdza, czy zadanie zostało wykonane, i rozpoczyna dyskusję na temat atrakcyjności książek w formie elektronicznej (e-booków) i papierowej. Która postać jest łatwiejsza do czytania? W której łatwiej jest wyszukać dany fragment?

Następnie prowadzący zajęcia porusza temat zanikania formy drukowanej (nie tylko w odniesieniu do książek, ale również do gazet).

Etap końcowy

Nauczyciel podsumowuje zajęcia, zwracając uwagę uczniów na powszechne wykorzystanie wszelkiego rodzaju zasobów elektronicznych i na ich użyteczność.

Dodatkowo:

Uczeń zdolny może wyszukać w Internecie opinie autorów książek na temat e-booków i przedstawić je na forum klasy, co uatrakcyjni dyskusję. Przykładowa opinia:

<http://gadzetomania.pl/2013/05/22/stephen-king-walczy-z-e-bookami-nie-ma-szans-rynek-wciaz-rosnie-takze-w-polsce>.

Słowa kluczowe:

biblioteka internetowa, książki elektroniczne, książki papierowe, e-book

